

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

26. ledna 2017**

„Kasační opravný prostředek — Kartelové dohody — Belgický, německý, francouzský, italský, nizozemský a rakouský trh zařízení a pevných součástí koupelen — Koordinace prodejních cen a výměna citlivých obchodních informací — Program shovívavosti — Nařízení (ES) č. 1/2003 — Clánek 23 odst. 2 — Horní hranice 10 % z obrátu — Výkon pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci“

Ve věci C-619/13 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 25. listopadu 2013,

Mamoli Robinetteria SpA, se sídlem v Miláně (Itálie), zastoupená F. Capellim a M. Valcadou, avvocati,

navrhovatelka,

příčemž další účastníci řízení je:

Evropská komise, zastoupená L. Malferrarim a F. Ronkes Agerbeekem, jako zmocněnci, ve spolupráci s F. Ruggeri Laderchim, avvocato, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano, místopředseda Soudního dvora vykonávající funkci předsedy prvního senátu, M. Berger, E. Levits, S. Rodin (zpravodaj) a F. Biltgen, soudci,

generální advokát: M. Wathelet,

vedoucí soudní kanceláře: K. Malacek, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 10. září 2015,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: italština.

Rozsudek

- 1 Svým kasačním opravným prostředkem se Mamoli Robinetteria SpA domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 16. září 2013, Mamoli Robinetteria v. Komise (T-376/10, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2013:442), kterým Tribunal zamítl její žalobu znějící na částečné zrušení rozhodnutí Komise C (2010) 4185 final ze dne 23. června 2010 v řízení podle článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP (věc COMP/39092 – zařízení a pevné součásti koupelen) (dále jen „sporné rozhodnutí“), v rozsahu, v němž se jí týká, a podpůrně na zrušení nebo snížení pokuty, která jí byla v tomto rozhodnutí uložena.

Právní rámec

Narižení (ES) č. 1/2003

- 2 Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích [101 a 102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205) v čl. 23 odst. 2 a 3 stanoví:

„2. Komise může rozhodnutím uložit podnikům a sdružením podniků pokuty, pokud úmyslně nebo z nedbalosti:

- a) se dopouštějí jednání v rozporu s články [101 nebo 102 SFEU] [...]

[...]

Pokuta u každého podniku a sdružení podniků podílejících se na protiprávním jednání nesmí přesáhnout 10 % jeho celkového obratu za předchozí hospodářský rok.

[...]

3. Při stanovování výše pokuty se přihlíží k závažnosti a k délce trvání protiprávního jednání.“

Pokyny z roku 2006

- 3 Pokyny pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 1/2003 (Úř. věst. 2006, C 210, s. 2, dále jen „pokyny z roku 2006“) v bodě 2 ohledně určování výše pokut uvádí, že „Komise [...] musí vzít v úvahu dobu trvání a závažnost protiprávního jednání“ a že „nesmí uložit pokutu, která by překročila úroveň stanovenou v čl. 23 odst. 2 druhém a třetím pododstavci nařízení [(ES)] č. 1/2003“.
- 4 Body 23, 25, 28, 29 a 37 pokynů z roku 2006 uvádějí:

„23. Mezi nejzávažnější omezení hospodářské soutěže patří horizontální dohody [...] o stanovení cen [...], které jsou obvykle tajné. Politika hospodářské soutěže je musí přísně trestat. Podíl tržeb, k němuž se u takového protiprávního jednání přihlíží, se proto bude většinou nacházet v horní části stupnice.

[...]

25. Kromě toho bez ohledu na dobu účasti podniku na protiprávním jednání, Komise zahrne do základní výše pokuty částku v hodnotě 15 až 25 % hodnoty tržeb podle definice ve výše uvedeném oddíle A, aby podniky odradil i od pouhé účasti na horizontálních dohodách o stanovení cen [...]

[...]

28. Komise může zvýšit základní částku pokuty, jestliže zjistí existenci přitěžujících okolností, například:

[...]

29. Komise může snížit základní částku pokuty, jestliže zjistí existenci polehčujících okolností, například:

[...]

37. Přestože je v těchto pokynech vysvětlena obecná metodika stanovování výše pokut, konkrétní okolnosti dané věci nebo nutnost dosáhnout v dané věci odrazujícího účinku, mohou být důvodem k tomu, aby se Komise odchýlila od této metodiky nebo od limitů stanovených v bodě 21. “

Skutečnosti předcházející sporu a sporné rozhodnutí

- 5 Skutečnosti předcházející sporu byly vylíčeny v bodech 1 až 21 napadeného rozsudku a lze je shrnout následovně.
- 6 Navrhovatelka je italským podnikem, který vyrábí výlučně kohouty a ostatní armatury.
- 7 Dne 15. července 2004 Masco Corp. a její dceřiné společnosti, mezi něž patří Hansgrohe AG, která vyrábí kohouty a ostatní armatury, a Hüppe GmbH, která vyrábí sprchové kouty, informovaly Komisi o existenci kartelové dohody v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen a požádaly o ochranu před pokutami na základě oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (Úř. věst. 2002, C 45, s. 3; Zvl. vyd. 08/02, s. 155, dále jen „oznámení o spolupráci z roku 2002“) nebo, v případě zamítnutí jejich žádosti, o snížení výše pokut, které by jim mohly být uloženy.
- 8 Komise ve dnech 9. a 10. listopadu 2004 uskutečnila neohlášené kontroly v prostorách několika společností a vnitrostátních profesních sdružení vykonávajících činnost v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen. Komise poté, co v období od 15. listopadu 2005 do 16. května 2006 zaslala žádosti o informace uvedeným společnostem a sdružením, včetně navrhovatelky, přijala dne 26. března 2007 oznámení námitek. To bylo navrhovatelce doručeno.
- 9 Dne 20. ledna 2006 navrhovatelka rovněž požádala o osvobození od pokut nebo – pokud by to nebylo možné – o snížení jejich výše.
- 10 V návaznosti na slyšení, které se konalo ve dnech od 12. do 14. listopadu 2007, na zaslání Komisí dne 9. července 2009 dopisu některým společnostem, mezi nimiž nefigurovala navrhovatelka, popisujícího skutkové okolnosti, a zaslání, ve dnech 19. června 2009 až 8. března 2010, žádostí o dodatečné informace, jež naopak byly zaslány i navrhovatelce, Komise přijala dne 23. června 2010 sporné rozhodnutí.
- 11 Tímto rozhodnutím Komise konstatovala porušení čl. 101 odst. 1 SFEU a článku 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru ze dne 2. května 1992 (Úř. věst. 1994, L 1, s. 3) v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen. Toto protiprávní jednání, na němž se údajně podílelo 17 podniků, probíhalo během různých období mezi 16. říjnem 1992 a 9. listopadem 2004 v podobě souboru protisoutěžních dohod a jednání ve vzájemné shodě na územích Belgie, Německa, Francie, Itálie, Nizozemska a Rakouska.

- 12 Komise konkrétně v uvedeném rozhodnutí uvedla, že konstatované protiprávní jednání spočívalo zaprvé v tom, že uvedení výrobci zařízení a pevných součástí koupelen koordinovali v rámci pravidelných schůzek v různých vnitrostátních profesních sdruženích roční cenové navýšení a jiné složky cen, zadruhé v určování nebo koordinaci cen při zvláštních událostech, jako je zvýšení cen surovin, zavedení eura a zavedení mýtného, a zatřetí ve zpřístupnění a výměně citlivých obchodních informací. Komise kromě toho konstatovala, že k určování cen v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen docházelo v ročních cyklech. V tomto rámci výrobci stanovovali ceníky, které obecně zůstávaly platné po dobu jednoho roku a sloužily jako základ obchodních vztahů s velkoobchodníky.
- 13 Výrobky dotčenými kartelem jsou zařízení a pevné součásti koupelen patřící do jedné ze tří podskupin výrobků, totiž kohoutů a ostatních armatur, sprchových koutů a doplňků, jakož i sanitární keramiky (dále jen „tři podskupiny výrobků“).
- 14 Pokud jde o protisoutěžní jednání, ke kterým došlo v Itálii, byla prováděna v rámci dvou neformálních skupin. První nazvaná „Euroitalia“ byla tvořena podniky, které se scházely dvakrát až třikrát ročně během období od července 1992 do října 2004. V rámci této skupiny, která vznikla, když němečtí výrobci vstoupili na italský trh, se výměna informací týkala nejen kohoutů a ostatní armatur, ale i sanitární keramiky. Druhá neformální skupina podniků, nazvaná „Michelangelo“, nezahrnovala navrhovatelku. Sešla se několikrát od konce roku 1995 nebo počátku roku 1996 do 25. července 2003. Během těchto schůzek se diskuse týkaly širokého spektra sanitárních výrobků, zvláště kohoutů a ostatní armatur i sanitární keramiky.
- 15 Pokud jde o účast navrhovatelky v protisoutěžních jednáních, Komise ve sporném rozhodnutí konstatovala, že se účastnila protiprávních diskusí, které se konaly v rámci skupiny Euroitalia v období od 18. října 2000 do 9. listopadu 2004.
- 16 Komise proto v čl. 1 odst. 5 bodě 15 sporného rozhodnutí konstatovala, že navrhovatelka porušila článek 101 SFEU z důvodu své účasti na trvalé dohodě nebo jednáních ve vzájemné shodě na italském území v období od 18. října 2000 do 9. listopadu 2004.
- 17 Podle čl. 2 odst. 14 sporného rozhodnutí Komise navrhovatelce uložila pokutu ve výši 1 041 531 eur.
- 18 Pro účely výpočtu této pokuty vycházela Komise z pokynů z roku 2006.

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

- 19 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 7. září 2010 podala navrhovatelka k Tribunálu žalobu znějící na zrušení sporného rozhodnutí a uplatňující pět žalobních důvodů. První žalobní důvod vycházel z nedoručení dopisu popisujícího skutkové okolnosti navrhovatelce a z nemožnosti konzultovat některé dokumenty zmíněné ve sporném rozhodnutí, týkající se její účasti na dotčených protisoutěžních jednáních. Druhý žalobní důvod vycházel z protiprávnosti oznámení o spolupráci z roku 2002. Třetí žalobní důvod vycházel z pochybení, ke kterým došlo při konstatování účasti navrhovatelky na kartelové dohodě týkající se italského trhu s kohouty a ostatními armaturami. Čtvrtý žalobní důvod vycházel z pochybení při určení sankce uložené navrhovatelce a výše pokuty. Pátý žalobní důvod vycházel z nesprávného posouzení, pokud jde o částku snížení, které jí bylo přiznáno z důvodu její finanční situace.
- 20 Podpůrně navrhovatelka předložila návrhová žádání směřující ke zrušení nebo snížení uložené pokuty.
- 21 Napadeným rozsudkem Tribunál žalobu v plném rozsahu zamítl.

Návrhová žádání účastnic řízení

- 22 Navrhovatelka navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zrušil napadený rozsudek;
 - zrušil články 1 a 2 sporného rozhodnutí v rozsahu, v kterém se týkají navrhovatelky;
 - podpůrně snížil pokutu na částku rovnající se 0,3 % jejího obratu za rok 2003 nebo každopádně na částku nižší, než je uložena sankce, a
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 23 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zamítl kasační opravný prostředek a
 - uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- 24 Na podporu svého kasačního opravného prostředku navrhovatelka vznáší sedm důvodů, včetně pěti důvodů vznesených již v prvním stupni.
- 25 Prvním důvodem navrhovatelka Tribunálu vytýká na jedné straně, že nesprávně jeden argument označil za nový důvod, a na druhé straně, že vycházel z neexistujícího skutkové okolnosti. Druhý důvod kritizuje odůvodnění Tribunálu týkající se nedoručení dopisu popisujícího skutkové okolnosti navrhovatelce. Třetím důvodem navrhovatelka Tribunálu vytýká, že zamítl námitku protiprávnosti oznámení o spolupráci z roku 2002. Čtvrtým důvodem navrhovatelka kritizuje odůvodnění napadeného rozsudku týkající se zvláštnosti italského trhu s kohouty a ostatní armaturami a relevantnosti důkazů přijatých Komisí, pokud jde o její účast na protiprávním jednání spáchaném na tomto trhu. Pátý důvod kritizuje napadený rozsudek v rozsahu, v němž nepotrestal pochybení spáchaná Komisí při určení pokuty uložené navrhovatelce. Šestým důvodem navrhovatelka Tribunálu vytýká, že měl za to, že Komise dostatečně snížila pokutu, která jí byla uložena. Sedmým důvodem navrhovatelka tvrdí, že se Tribunál nesprávně domníval, že návrhy na provedení důkazních opatření podané navrhovatelkou nejsou relevantní.

K prvnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného označení jednoho argumentu za nový důvod a z nesprávného skutkového posouzení

Argumentace účastnic řízení

- 26 V první části prvního důvodu navrhovatelka Tribunálu vytýká, že se v bodě 30 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení tím, že označil její argument, podle kterého Komise nesprávně došla k závěru, že se navrhovatelka účastnila protiprávního jednání, týkajícího se zařízení a pevných součástí koupelen, ačkoli tato nevyráběla sanitární keramiku, za nový důvod, a proto ho odmítl jako nepřipustný.
- 27 Tento argument představuje mimo jiné předpoklad čtvrtého žalobního důvodu v prvním stupni týkajícího se kritérií stanovení částky pokuty uložené navrhovatelce. V tomto ohledu je nepochybné, že navrhovatelka vyrábí pouze kohouty a ostatní armatury, jak sám Tribunál uvedl v bodě 4

napadeného rozsudku, což navrhovatelka několikrát připomněla ve své žalobě v prvním stupni. Kromě toho Tribunál tím, že uvedený argument označil za nový argument, aniž by Komise vznesla takovou námitku nepřijatelnosti, rozhodl *ultra petita*.

- 28 Ve druhé části prvního důvodu navrhovatelka Tribunálu vytýká, že v bodě 9 napadeného rozsudku vycházel z konstatování, podle kterého navrhovatelka požádala o použití programu shovívavosti, ačkoli nikdy takovou žádost nepodala.
- 29 Komise se domnívá, že tento důvod je ve svých dvou částech nepřijatelný a každopádně neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

- 30 Pokud jde o nesprávnou kvalifikaci vytýkanou Tribunálu, je třeba připomenout, že podle čl. 48 odst. 2 jednacího řádu Tribunálu, ve znění platném ke dni vydání napadeného rozsudku (dále jen „jednací řád Tribunálu“), nové důvody nelze předkládat v průběhu řízení, ledaže by se zakládaly na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení.
- 31 Kromě toho z ustálené judikatury vyplývá, že podle čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu Tribunálu představují předmět sporu a stručný popis žalobních důvodů dva základní prvky, které musí obsahovat návrh na zahájení řízení (rozsudek ze dne 3. dubna 2014, Francie v. Komise, C-559/12 P, EU:C:2014:217, bod 38). Návrhová žádání takové žaloby musí být formulována jasně, aby se předešlo tomu, že tento soud rozhodne nad rámec návrhových žádání nebo opomene rozhodnout o některém z žalobních důvodů (viz obdobně rozsudek ze dne 12. února 2009, Komise v. Polsko, C-475/07, nezveřejněný, EU:C:2009:86, bod 43).
- 32 Je třeba konstatovat, že Mamoli Robinetteria ve své žalobě v prvním stupni neuvedla argument, podle kterého Komise nesprávně došla v čl. 1 odst. 5 bodě 15 sporného rozhodnutí k závěru, že se účastnila protiprávního jednání týkajícího se zařízení a pevných součástí koupelen, ačkoli tato nevyrobila sanitární keramiku.
- 33 Kromě toho navrhovatelka neuvádí existenci skutkových nebo právních okolností, které vyšly najevo v průběhu řízení a které mohly odůvodnit opožděné předložení takového argumentu. Konečně uvedený argument nemůže být považován za rozšíření důvodu dříve uvedeného v žalobě.
- 34 Z toho vyplývá, že Tribunál v bodě 30 napadeného rozsudku právem tento argument, předložený navrhovatelkou během řízení, po podání návrhu na zahájení řízení, označil za nový důvod a z tohoto titulu jej odmítl.
- 35 Mimoto, jelikož vzhledem k cílům uvedeným v bodě 31 tohoto rozsudku, jsou podmínky přípustnosti týkající se předmětu sporu a stručného popisu žalobních důvodů uplatněných před Tribunálem, jakož i související zákaz, stanovený v čl. 48 odst. 2 jednacího řádu Tribunálu, předložit nové důvody, nepominutelnými podmínkami řízení, nelze Tribunálu vytýkat, že i bez návrhu zkoumal námitku nepřijatelnosti vycházející z porušení těchto ustanovení.
- 36 První část prvního důvodu kasačního opravného prostředku je proto třeba zamítnout jako neopodstatněnou.
- 37 Pokud jde o druhou část prvního důvodu, je třeba uvést, že Tribunál nevyvodil žádný skutkový nebo právní důsledek z čistě skutkového konstatování, obsaženého v bodě 9 napadeného rozsudku v části částečně věnované připomenutí skutečností předcházejících sporu, označeného navrhovatelkou za chybné, podle kterého předložila žádost o shovívavost.

- 38 Tuto výhradu je tudíž třeba zamítnout jako neúčinnou (viz obdobně rozsudek ze dne 2. října 2003, Thyssen Stahl v. Komise, C-194/99 P, EU:C:2003:527, body 46 a 47).
- 39 Z toho vyplývá, že první důvod musí být zamítnut jako zčásti neúčinný a zčásti neopodstatněný.

K druhému důvodu týkajícímu se nedoručení dopisu popisujícího skutkové okolnosti navrhovatelce

Argumentace účastnic řízení

- 40 Druhým důvodem navrhovatelka Tribunálu vytýká, že zamítl zčásti jako neopodstatněnou a zčásti jako neúčinnou výhradu vycházející z toho, že Komise jí na rozdíl od jiných podniků, které se účastnily protiprávního jednání, nezaslala dopis, ve kterém se uvádí skutkové okolnosti. Takové pochybení totiž představuje porušení práva na obhajobu. V tomto ohledu, na rozdíl od důvodů přijatých Tribunálem v bodě 38 napadeného rozsudku, zamítajících argumenty vycházející z tohoto pochybení jako neúčinné, je nesporné, že znalost těchto okolností je nezbytně užitečná pro vypracování strategie obhajoby.
- 41 Komise tvrdí, že tento důvod kasačního opravného prostředku je zjevně nepřipustný a každopádně neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

- 42 Je třeba připomenout, že z čl. 256 odst. 1 SFEU, čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie a čl. 168 odst. 1 písm. d) jednacího řádu Soudního dvora vyplývá, že kasační opravný prostředek musí přesným způsobem uvádět kritizované části rozsudku, jehož zrušení je požadováno, jakož i právní argumenty, kterými je tento návrh konkrétně podpořen, jinak je kasační opravný prostředek nebo předmětný důvod tohoto prostředku nepřipustný (rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Galp Energía España a další v. Komise C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 43 a citovaná judikatura).
- 43 Je třeba také zdůraznit, že kasační opravný prostředek je nepřipustný v rozsahu, v němž se omezuje na zopakování žalobních důvodů a argumentů již uvedených před Tribunálem, včetně těch, které vycházely ze skutečností tímto soudem výslovně odmítnutých, aniž by dokonce obsahoval argumentaci zvláště směřující k identifikaci nesprávného právního posouzení, kterým je rozsudek Tribunálu stížen. Takový kasační opravný prostředek totiž ve skutečnosti představuje pouze žádost o nový přezkum žaloby podané k Tribunálu, což nespadá do pravomoci Soudního dvora v rámci opravného prostředku (rozsudek ze dne 7. ledna 2004, Aalborg Portland a další v. Komise, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, EU:C:2004:6, bod 51 a citovaná judikatura, jakož i ze dne 30. května 2013, Quinn Barlo a další v. Komise, C-70/12 P, nezveřejněný, EU:C:2013:351, bod 26).
- 44 Je přitom třeba konstatovat, že se navrhovatelka omezuje na jedné straně na doslovné opakování výhrady vznesené v prvním stupni před Tribunálem, vycházející z nezaslání dopisu, v němž jsou uvedeny skutkové okolnosti, a na druhé straně na obecné úvahy, aniž by prokázala, že se konkrétně týkají projednávaného případu, přičemž přesně neurčila nesprávné právní posouzení, kterého se měl Tribunál v napadeném rozsudku dopustit.
- 45 Druhý důvod tudíž musí být odmítnut jako nepřipustný.

K třetímu důvodu vycházejícímu z protiprávnosti oznámení o spolupráci z roku 2002

Argumentace účastnic řízení

- 46 Třetím důvodem navrhovatelka nejprve Tribunálu vytýká, že zamítl námitku protiprávnosti oznámení o spolupráci z roku 2002, přestože program shovívavosti, jakým je ten, který upravuje toto oznámení, musel být nutně zaveden a upraven aktem normotvůrce Evropské unie, který má pravomoc v oblasti hospodářské soutěže, s okamžitou použitelností a přímým účinkem.
- 47 Dále tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když měl v bodech 55 a 56 napadeného rozsudku za to, že Komise měla pravomoc přijímat a regulovat program shovívavosti ustanovení čl. 15 odst. 2 nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962, prvního nařízení, kterým se provádějí články [101 a 102 SFEU] (Úř. věst. L 1962, 13, s. 204), nyní čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003. Žádné přímo použitelné ustanovení přijaté unijním zákonodárcem, který má pravomoc v oblasti hospodářské soutěže, nesvěřuje Komisi pravomoc neuložit sankci podniku, který se dopustil protiprávního jednání v oblasti hospodářské soutěže pouze z důvodu, že tento podnik prohlásil, že se tohoto protiprávního jednání dopustil. Naopak z článků 101 a 103 SFEU vyplývá, že takové porušení unijního práva v oblasti hospodářské soutěže musí vést k uložení sankce.
- 48 Konečně navrhovatelka Tribunálu vytýká, že se v bodě 57 napadeného rozsudku domníval, že přijetí oznámení o spolupráci Komisí neporušuje zásadu dělby moci a odmítl tvrzení, podle kterého byly programy shovívavosti v členských státech Unie přijaty na základě aktů legislativní povahy.
- 49 Podle Komise je tento důvod nepřipustný a každopádně neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

- 50 Zprvé, pokud jde o výhradu vycházející z toho, že Komise neměla pravomoc k přijetí programu shovívavosti, je třeba zdůraznit, že navrhovatelka přesně neurčuje jakékoliv nesprávné právní posouzení v napadeném rozsudku. Tato výhrada proto musí v souladu s judikaturou připomenutou v bodě 42 tohoto rozsudku odmítnuta jako nepřipustná.
- 51 Dále, pokud jde o výhradu kritizující body 55 a 56 napadeného rozsudku, podle níž měl Tribunál nesprávně za to, že Komise byla oprávněna přijmout oznámení o spolupráci z roku 2002 s ohledem na čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17, nyní čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, je třeba zprvé uvést, že Soudní dvůr několikrát uznal, že Komise může přijmout indikativní pravidla postupu, jakými jsou pravidla obsažená v tomto oznámení o spolupráci z roku 2002, kterými se tento orgán omezuje při výkonu posuzovací pravomoci, která mu je přiznána na základě uvedených článků (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, body 209, 211, 213 až 250, jakož i ze dne 18. července 2013, Schindler Holding a další v. Komise, C-501/11 P, EU:C:2013:522, body 58 a 67 až 69).
- 52 Zadruhé z judikatury Soudního dvora vyplývá, že článek 101 SFEU nevyklučuje, aby Komise při výkonu svých pravomocí v oblasti práva hospodářské soutěže mohla konstatovat porušení tohoto článku bez uložení pokuty, přičemž takové zacházení lze přiznat pouze v přísně vymezených výjimečných případech, například byla-li spolupráce podniku rozhodující při odhalování a účinném stíhání kartelové dohody (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. června 2013, Schenker & Co. a další, C-681/11, EU:C:2013:404, body 48 a 49).

- 53 Zatřetí z ustálené judikatury také vyplývá, že programy shovívavosti představují užitečné nástroje v účinném boji vedoucím k odhalování a ukončování jednání porušujících pravidla hospodářské soutěže, a slouží tak cíli spočívajícímu v účinném uplatňování článků 101 SFEU a 102 SFEU (viz zejména rozsudky ze dne 14. června 2011, Pfeiderer, C-360/09, EU:C:2011:389, bod 25, jakož i ze dne 6. června 2013, Donau Chemie a další, C-536/11, EU:C:2013:366, bod 42).
- 54 Z toho vyplývá, že se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když se v bodech 55 a 56 napadeného rozsudku domníval, že Komise mohla v souladu s čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 přijmout oznámení o spolupráci z roku 2002.
- 55 Konečně v rozsahu, v jakém výhrada kritizující bod 57 napadeného rozsudku, vycházející z toho, že přijetí oznámení o spolupráci z roku 2002 Komisí porušuje zásadu dělby pravomocí, v podstatě spočívá na předpokladu, podle kterého Komise nedisponovala vhodným právním základem pro takové přijetí, je třeba ji zamítnout z důvodů nacházejících se v bodech 51 až 54 tohoto rozsudku.
- 56 Třetí důvod kasačního opravného prostředku je tedy třeba zčásti odmítnout jako nepřipustný a zčásti zamítnout jako neopodstatněný.

Ke čtvrtému důvodu vycházejícímu z pochybení vyplývajících z přičtení účasti na kartelové dohodě v rozporu s článkem 101 SFEU a článkem 2 nařízení č. 1/2003 navrhovatelce

Argumentace účastnic řízení

- 57 Čtvrtým důvodem navrhovatelka Tribunálu vytýká, že nesprávně odmítl její argumenty ohledně zvláštností italského trhu s kohouty a ostatní armaturami a relevance důkazů, z nichž vycházela Komise, a tudíž tak nesankcionoval pochybení, kterých se Komise dopustila tím, že jí přičetla účast na dotčené kartelové dohodě v rozporu s článkem 101 SFEU a článkem 2 nařízení č. 1/2003.
- 58 Zaprvé, pokud jde o zvláštnosti italského trhu s kohouty a ostatní armaturami, Tribunál se v bodech 61 až 133 napadeného rozsudku domníval mimo jiné, že struktura tohoto trhu není pro řešení sporu relevantní a že účast navrhovatelky na protiprávním jednání se vyvozuje pouze z její účasti na schůzkách skupiny Euroitalia, ačkoli z této struktury, charakterizované značným počtem výrobců a velkoobchodníků, vyplývá, že bylo nemožné vytvořit na tomto trhu v Itálii, kartelovou dohodu. Navíc Tribunál v bodech 65 až 72 napadeného rozsudku povrchně zkoumal toto tvrzení tak, že se spokojil s různými obecnými připomínkami, takže odůvodnění napadeného rozsudku je neúplné.
- 59 Zadruhé, pokud jde o relevanci důkazů účasti navrhovatelky na protiprávním jednání spáchaném na italském trhu s kohouty a ostatní armaturami použitých Komisí, Tribunál buď nezkoumal argumenty předložené navrhovatelkou týkající se zejména zvláštní role společnosti American Standard Inc. na italském trhu, jakož i účasti navrhovatelky na různých schůzkách, nebo je nesprávně zamítl jako neopodstatněné nebo – jako v bodě 132 napadeného rozsudku – jako neúčinné. Tribunál se konkrétně dopustil pochybení tím, že se domníval, že se zástupce navrhovatelky, pan Costagli, zúčastnil schůzky dne 1. února 2001, ačkoli bylo prokázáno, že se jí neúčastnil. Navíc Tribunál v bodě 106 napadeného rozsudku nesprávně odmítl argument týkající se nedůvěryhodnosti skutečností získaných během schůzek skupiny Euroitalia tím, že konstatoval, že z na stroji psaných poznámek společnosti Grohe Beteiligungs GmbH vyplývá, že RAF Rubinetteria SpA očekávala nárůst cen o 3 %.
- 60 Komise tvrdí, že čtvrtý důvod je v rozsahu, v jakém se jím ve skutečnosti navrhuje nové zkoumání skutkových okolností, nepřipustný nebo každopádně neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

- 61 Je třeba konstatovat, že dvěma částmi čtvrtého důvodu navrhovatelka v podstatě znovu předkládá třetí žalobní důvod své žaloby na prvním stupni, pokud jde o zvláštnosti italského trhu s kohouty a ostatní armaturami, jakož i relevanci důkazů její účasti na protiprávním jednání spáchaném na tomto trhu, z nichž Komise vycházela.
- 62 Čtvrtým důvodem se tak navrhovatelka snaží dosáhnout přezkumu žaloby podané k Tribunálu, což – jak bylo připomenuto v bodě 43 tohoto rozsudku – nespadá do pravomoci Soudního dvora.
- 63 Konkrétně druhá část tohoto důvodu se v rozsahu, v němž kritizuje posouzení – které provedl Tribunál – účasti navrhovatelky na protiprávním jednání spáchaném na italském trhu s kohouty a ostatní armaturami, snaží dosáhnout nového posouzení skutkového stavu a důkazů, které kromě případu zkreslení, jehož se v daném případě nedovolávala, podle ustálené judikatury rovněž nespadá do pravomoci Soudního dvora (viz mimo jiné rozsudky ze dne 20. ledna 2016, *Toshiba Corporation v. Komise*, C-373/14 P, EU:C:2016:26, bod 40, jakož i ze dne 16. června 2016, *Evonik Degussa a AlzChem v. Komise*, C-155/14 P, EU:C:2016:446, bod 23 a citovaná judikatura).
- 64 Proto je čtvrtý důvod v rozsahu, v němž kritizuje body 61 až 133 napadeného rozsudku z důvodu, že jsou v nich zamítnuty argumenty navrhovatelky týkající se zvláštnosti italského trhu s kohouty a ostatní armaturami a relevance důkazů, z nichž vycházela Komise, pokud jde o účast navrhovatelky na protiprávním jednání spáchaném na tomto trhu, třeba odmítnout jako nepřipustný.
- 65 Naopak, pokud jde o výhradu založenou na neúplném a nedostatečném zkoumání Tribunálu, a tudíž na nedostatku odůvodnění, je třeba připomenout, že otázka, zda odůvodnění rozsudku Tribunálu je dostatečné, představuje právní otázku, kterou je jako takovou možno uplatnit v rámci kasačního opravného prostředku (viz mimo jiné rozsudek ze dne 14. října 2010, *Deutsche Telekom v. Komise*, C-280/08 P, EU:C:2010:603, bod 123).
- 66 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury tato povinnost odůvodnění neukládá Tribunálu, aby poskytl vysvětlení, ve kterém by se vyčerpávajícím způsobem postupně zabýval každou z úvah uvedených účastníky sporu. Odůvodnění tedy může být implicitní za podmínky, že umožní zúčastněným osobám seznámit se s důvody, proč Tribunál nepřijal jejich argumenty, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby mohl vykonat soudní přezkum (v tomto smyslu viz mimo jiné rozsudky ze dne 2. dubna 2009, *Bouygues a Bouygues Télécom v. Komise*, C-431/07 P, EU:C:2009:223, bod 42, jakož i ze dne 22. května 2014, *Armando Álvarez v. Komise*, C-36/12 P, EU:C:2014:349, bod 31).
- 67 V projednávaném případě, pokud jde zaprvé o argument uvedený v prvním stupni související se zvláštností italského trhu s kohouty a ostatní armaturami, je třeba poznamenat, že Tribunál poté, co v bodech 64 až 71 napadeného rozsudku připomněl znaky zakládající jednání porušující čl. 101 odst. 1 SFEU, jakož i příslušnou judikaturu Soudního dvora, v bodě 72 uvedeného rozsudku v podstatě konstatoval, že Komise byla oprávněna vycházet z toho, že se navrhovatelka podílela na výměně informací o zvýšení budoucích cen, které měly protisoutěžní cíl a účinek, a které tak představují porušení tohoto ustanovení.
- 68 V tomto ohledu mohl Tribunál v bodě 74 napadeného rozsudku právem bez meritorního zkoumání argumentů navrhovatelky souvisejících se zvláštní strukturou italského trhu s kohouty a ostatními armaturami zamítnout uvedené argumenty jako neúčinné, protože nemohly vyvrátit konstatování, podle kterého měla dotčena výměna informací protisoutěžní cíl a účinek.
- 69 Pokud jde zadruhé o úvahy Tribunálu týkající se věrohodnosti a relevance důkazů, z nichž vycházela Komise, pokud jde o účast navrhovatelky na protiprávním jednání spáchaném na uvedeném trhu, vyplývá z bodů 76 až 126 napadeného rozsudku, že Tribunál provedl širší a podrobnější zkoumání

různých argumentů, které v tomto ohledu předložila navrhovatelka, mimo jiné pokud jde o její účast na různých dotčených schůzkách skupiny Euroitalia. Proto nelze Tribunálu v souladu s judikaturou připomenutou v bodě 66 tohoto rozsudku vytýkat, že se výslovně nevyjádřil ke každé skutkové okolnosti nebo důkazu předloženému navrhovatelkou.

- 70 Z toho vyplývá, že výhrada vycházející z porušení povinnosti uvést odůvodnění musí být zamítnuta jako neopodstatněná.
- 71 Z předcházejících úvah vyplývá, že je třeba čtvrtý důvod zčásti odmítnout jako nepřipustný a zčásti zamítnout jako neopodstatněný.

K pátému důvodu týkajícímu se pochybení při stanovení pokuty

Argumentace účastnic řízení

- 72 Pátým důvodem navrhovatelka Tribunálu vytýká, že se dopustil pochybení při přezkumu toho, jak Komise stanovila pokutu ve sporném rozhodnutí.
- 73 Na prvním místě Tribunálu vytýká, že v bodech 137 a 158 napadeného rozsudku tím, že povrchně přečetl její tvrzení, zamítl výhradu vycházející z diskriminační povahy uložené pokuty, rovnající se 10 % z obrátu určeného na základě pokynů z roku 2006, v souladu s horní hranicí stanovenou v čl. 23 odst. 2 druhém pododstavci nařízení č. 1/2003.
- 74 Na druhém místě navrhovatelka znovu uplatňuje argumenty kritizující uloženou sankci, které již předložila v prvním stupni, avšak které Tribunál nezkoumal dostatečně pozorně.
- 75 V tomto ohledu navrhovatelka zejména zaprvé tvrdí, že obrácením důkazního břemene vedlo uplatnění oznámení o spolupráci z roku 2002 k porušení článku 2 nařízení č. 1/2003. Zadruhé tvrdí, že uplatnění uvedeného oznámení porušuje právo na spravedlivý proces zakotvené v člancích 6 a 7 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“) a článku 47 Listiny základních práv Evropské unie. Zatřetí navrhovatelka Tribunálu vytýká, že se v bodě 155 napadeného rozsudku omezil na konstatování, že sankce je legální, pokud dotčená osoba může zjistit, které jednání nebo opomenutí zakládají její odpovědnost, aniž by se vyjádřil k výhradě vznesené v prvním stupni, podle které systém stanovení pokut použitelný v oblasti hospodářské soutěže není v souladu s EÚLP, konkrétně s jeho článkem 7, který vyžaduje, aby protiprávní jednání a tresty byly jasně vymezeny. Začtvrté navrhovatelka Tribunálu vytýká, že se v bodě 169 napadeného rozsudku domníval, že před ním tvrdila nesprávné posouzení skutkových okolností Komisí pouze při stanovení koeficientu „dodatečné částky“ ve výši 15 % a ne při stanovení výše koeficientu „závažnosti protiprávního jednání“. Zapáté navrhovatelka poukazuje na protiprávnost kritérií stanovených pokyny z roku 2006, jejichž zohlednění Komisí pro určení výše každé ze sankcí vede z důvodu použití horní hranice stanovené v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 k tomu, že výše uložené pokuty systematicky činí 10 % z obrátu. Tribunál tak vůbec nezkoumal tuto námitku protiprávnosti a v bodě 158 napadeného rozsudku se omezil na konstatování, že navrhovatelce nebyla uložena sankce rovnající se 10 % z obrátu. Zašesté Komise a pak Tribunál stanovily koeficienty „závažnosti porušení“ a „dodatečné částky“, vycházející – jak vyplývá z bodů 165 a 166 napadeného rozsudku – z nesprávných předpokladů, podle kterých se navrhovatelka zúčastnila jediného protiprávního jednání na území šesti členských států, vztahujícího se na všechny skupiny výrobců, které jsou předmětem šetření, s podílem na trhu přibližně 54,3 % v každém z těchto států, a protiprávními jednáními, která byla zpravidla provedena. Zasedmé, ačkoli Tribunál rozhodl, že rozhodnutí Komise je stíženo nesprávným posouzením, nevyvodil z toho v bodech 192 až 195 napadeného rozsudku žádný důsledek. Tribunál tím porušil zásady proporcionality a rovného zacházení.

76 Komise zpochybňuje jak přípustnost, tak opodstatněnost pátého důvodu. V tomto rámci však zdůrazňuje, že na rozdíl od toho, jak Tribunál rozhodl v bodě 171 napadeného rozsudku, není závažnost protiprávního jednání nezbytně rozdílná podle toho, zda se předmět kartelové dohody týká dvou nebo tří druhů výrobků nebo zda se týká pouze jednoho členského státu nebo šesti členských států. Proto, jak Komise potvrdila na jednání, domnívající se, že Tribunál správně odmítl argumenty navrhovatelky vycházející z porušení zásad rovného zacházení a proporcionality, Soudní dvůr v podstatě žádá, aby nahradil odůvodnění, pokud jde o tuto část odůvodnění Tribunálu.

Závěry Soudního dvora

77 Úvodem je třeba připomenout, jak vyplývá z ustálené judikatury připomenuté v bodech 42 a 43 tohoto rozsudku, že důvod, jehož argumentace buď není dostatečně jasná a dostatečně doložená k tomu, aby Soudní dvůr mohl provést přezkum legality nebo jen opakuje argumenty, které již byly předloženy před Tribunálem, včetně těch, které vycházely ze skutečností tímto soudem výslovně odmítnutých, musí být prohlášen za nepřipustný (v tomto smyslu viz mimo jiné rozsudky ze dne 30. května 2013, *Quinn Barlo a další v. Komise*, C-70/12 P, nezveřejněný, EU:C:2013:351, bod 26, jakož i ze dne 21. ledna 2016, *Galp Energía España a další v. Komise*, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 44).

78 Tvrzení vznesená v rámci pátého důvodu, která dostatečně přesně neidentifikují nesprávné právní posouzení, kterého se měl dopustit Tribunál, a která sestávají ze všeobecných a nepodložených tvrzení nebo jsou jen opakováním, jak to sama navrhovatelka uvedla, tvrzení již předložených v prvním stupni, tak musejí být odmítnuta jako nepřipustná.

79 Soudní dvůr proto může přezkoumat pouze argumenty vycházející zaprvé z pochybení, kterých se dopustil Tribunál v bodech 137 a 158 napadeného rozsudku, týkajících se diskriminační nebo nepřiměřené povahy uplatnění sankce 10 % z obratu na základě čl. 23 odst. 2 druhého pododstavce nařízení č. 1/2003, zadruhé z nedostatečného odůvodnění týkajícího se legality systému stanovení sankcí, zejména v bodě 155 napadeného rozsudku, zatřetí z nesprávných právních posouzení koeficientů „závažnosti protiprávního jednání“ a „dodatečné částky“ v bodech 165 a 166 napadeného rozsudku a začtvrté z toho, že Tribunál v bodech 192 až 195 napadeného rozsudku nevyvodil žádný důsledek z nesprávných posouzení Komise, která konstatoval, a porušil zásady proporcionality a rovného zacházení.

80 Pokud jde nejprve o výhradu vůči Tribunálu, že porušil zásady proporcionality a rovného zacházení z důvodu uložení sankce 10 % z obratu, jak je stanoveno v čl. 23 odst. 2 druhém pododstavci uvedeného nařízení, je třeba uvést, že na rozdíl od tvrzení navrhovatelky se Tribunál neomezil na konstatování, že pokuta, která jí byla uložena, byla ve výši výrazně pod touto horní hranicí.

81 Tribunál totiž v bodě 158 napadeného rozsudku také v podstatě uvedl, že v každém případě skutečnost, že chování jiných podniků bylo ještě více postížitelné než chování navrhovatelky, nebrání tomu, aby jí byla uložena pokuta ve výši odpovídající 10 % jejího obratu s přihlédnutím k délce a závažnosti její vlastní účasti na protiprávním jednání a že z téhož důvodu je třeba odmítnout argument, podle kterého jsou pokyny z roku 2006 protiprávní, protože vedou k použití takové pokuty pro všechny podniky, bez ohledu na závažnost spáchaného protiprávního jednání.

82 Tribunál se tím nedopustil žádného nesprávného právního posouzení.

83 V tomto ohledu je třeba připomenout, že z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že účelem horní hranice 10 % z obratu stanovené v čl. 23 odst. 2 druhého pododstavce nařízení č. 1/2003 je zabránit uložení takových pokut, u nichž je zřejmé, že je podniky, vzhledem k jejich velikosti, jak je určena jejich celkovým obratem, byť jen přibližným a neúplným způsobem, nebudou schopny uhradit

(rozsudky ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 280, jakož i ze dne 12. července 2012, Cetarsa v. Komise, C-181/11 P, nezveřejněný, EU:C:2012:455, bod 82).

- 84 Jedná se tedy o hranici, která je jednotně použitelná na všechny podniky, závisí na velikosti každého z nich a má zabránit příliš vysokým nebo nepřiměřeným pokutám. Tato horní mez má tak odlišný a samostatný účel ve srovnání s účelem kritérií závažnosti a doby trvání protiprávního jednání (rozsudky ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, body 281 a 282, jakož i ze dne 12. července 2012, Cetarsa v. Komise, C-181/11 P, nezveřejněný, EU:C:2012:455, bod 83).
- 85 Z toho vyplývá, že stanovení pokut, pro všechny sankcionované podniky, které se účastnily téhož protiprávního jednání, ve výši 10 % z jejich příslušných obrátů, jelikož vyplývá jen z uplatnění horní hranice stanovené v čl. 23 odst. 2 druhého pododstavce nařízení č. 1/2003, nemůže představovat porušení zásad proporcionality a rovného zacházení.
- 86 Stejně tak, pokud jde o cíl sledovaný touto horní hranicí, okolnost, že účinné uplatnění pokynů z roku 2006 Komisí vede, jak to tvrdí navrhovatelka, často nebo pravidelně k tomu, že výše uložené pokuty odpovídá 10 % z obrátu, nemůže zpochybnit legalitu uplatnění uvedené horní hranice.
- 87 Z předcházejících úvah vyplývá, že první tvrzení navrhovatelky je třeba zamítnout.
- 88 Pokud jde dále o výhradu vycházející z nedostatečného odůvodnění napadeného rozsudku, zejména z jeho bodu 155, pokud jde o legalitu systému stanovení sankcí, stačí konstatovat, že Tribunál v bodech 152 až 155 uvedeného rozsudku, v souladu s judikaturou týkající se povinnosti uvést odůvodnění připomenutou v bodech 65 a 66 tohoto rozsudku, z právního hlediska dostatečně zkoumal výhradu navrhovatelky vycházející z porušení zásady legality trestů.
- 89 Kromě toho tím, že navrhovatelka zpochybňuje předpoklady pro odůvodnění, z nichž vycházela Komise a později Tribunál v bodech 165 a 166 napadeného rozsudku pro stanovení koeficientů „závažnosti porušení“ a „dodatečné částky“ ve výši 15 %, má ve skutečnosti za cíl zpochybnit skutková posouzení, což v souladu s ustálenou judikaturou připomenutou v bodě 63 tohoto rozsudku nespadá do pravomoci Soudního dvora v řízení o kasačním opravném prostředku.
- 90 Konečně, pokud jde o výhradu vůči Tribunálu, že v bodech 192 až 195 napadeného rozsudku nevyvodil žádný důsledek z nesprávného posouzení skutkových okolností uvedených v bodě 172 napadeného rozsudku týkajících se členských států a podskupin výrobků, kterých se týká protiprávní jednání, a snížil výši pokuty, je třeba rovnou připomenout, že pouze Tribunál má pravomoc přezkoumat způsob, jakým Komise v každém konkrétním případě posoudila závažnost protiprávních jednání. V rámci kasačního opravného prostředku je předmětem přezkumu Soudního dvora na jedné straně přezkoumání otázky, v jakém rozsahu Tribunál právně náležitým způsobem přihlédl ke všem zásadním faktorům pro posouzení závažnosti určitého jednání ve světle článku 101 SFEU a článku 23 nařízení č. 1/2003, a na druhé straně ověření, zda Tribunál právně dostačujícím způsobem odpověděl na veškeré argumenty uvedené žalobcem směřující ke zrušení pokuty nebo snížení její výše (viz mimo jiné rozsudky ze dne 17. prosince 1998, Baustahlgewebe v. Komise, C-185/95 P, EU:C:1998:608, bod 128; ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 244, jakož i ze dne 5. prosince 2013, Solvay Solexis v. Komise, C-449/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:802, bod 74).
- 91 Naproti tomu je třeba připomenout, že Soudnímu dvoru nepřísluší, když rozhoduje o právních otázkách v řízení o kasačním opravném prostředku, aby z důvodů ekvity nahradil svým vlastním posouzením posouzení Tribunálu při rozhodování – v rámci výkonu jeho pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci – o výši pokut ukládaných podnikům pro porušení unijního práva

(rozsudky ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 245, jakož i ze dne 11. července 2013, Gosselin Group v. Komise, C-429/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:463, bod 87).

- 92 Mimoto je rovněž třeba připomenout, že při stanovení základních částek pokut je třeba zohlednit dobu trvání protiprávního jednání a všechny skutečnosti, které mohou ovlivnit posouzení závažnosti tohoto jednání (rozsudky ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 240, jakož i ze dne 11. července 2013, Team Relocations a další v. Komise, C-444/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:464, bod 98).
- 93 K faktorům, které mohou ovlivnit posouzení závažnosti protiprávních jednání, patří jednání každého z podniků, jejich role při zavádění kartelové dohody, zisk, který mohou z těchto jednání vytěžit, jejich velikost a hodnota dotyčného zboží, jakož i riziko, které představují protiprávní jednání tohoto druhu pro cíle Unie (rozsudky ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 242, jakož i ze dne 11. července 2013, Team Relocations a další v. Komise, C-444/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:464, bod 100).
- 94 V projednávaném případě je třeba uvést, že šestá část čtvrtého důvodu vzneseného navrhovatelkou v prvním stupni, zkoumaná v bodech 159 až 177 napadeného rozsudku, se týká pouze – jak v podstatě vyplývá z bodů 159, 160 a 169 uvedeného rozsudku – nesprávného posouzení Komisí při stanovení koeficientu „dodatečné částky“ stanovené v bodě 25 pokynů z roku 2006 ve výši 15 %, a ne při stanovení koeficientu „závažnosti protiprávního jednání“.
- 95 Poté, co uvedl, že podle vlastních zjištění Komise nacházejících se v odůvodnění 879 sporného rozhodnutí byla účast navrhovatelky na protiprávním jednání omezena na italské území a na podskupiny výrobků „kohouty a ostatní armatury“ a „sanitární keramika“, Tribunál v bodě 172 napadeného rozsudku konstatoval, že se Komise dopustila nesprávného posouzení tím, že nesprávně vycházela z toho, že se všechny podniky, kterým bylo určeno sporné rozhodnutí, včetně navrhovatelky, podílely na jediném protiprávním jednání zahrnujícím území šesti členských států a tři podskupiny výrobků.
- 96 Tribunál však měl za to, jak vyplývá zejména z bodů 171 a 193 až 196 napadeného rozsudku, že koeficient „dodatečné částky“ 15 % nebyl s přihlédnutím k tomuto protiprávnímu jednání nepřiměřený.
- 97 Tribunál tím, že v rámci své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci v bodech 189 až 199 napadeného rozsudku posoudil důsledky, které je třeba vyvodit, pokud jde o stanovení koeficientu „dodatečné částky“, ze šesté části čtvrtého žalobního důvodu předloženého v prvním stupni, se mohl poté, co rozhodl, že je vhodné vycházet z pokynů z roku 2006, jak vyplývá z bodu 192 napadeného rozsudku, právem domnívat, že koeficient „dodatečné částky“ 15 % je přiměřený pro potrestání účasti navrhovatelky na provádění kartelové dohody pouze na italském území.
- 98 V tomto ohledu je třeba na jedné straně uvést, že dotčená kartelová dohoda, jejímž předmětem je koordinace cen, spadá do kategorie protiprávních jednání upravených v bodech 23 a 25 pokynů z roku 2006 a patří z toho důvodu mezi nejzávažnější protiprávní jednání. Na druhé straně, jak Tribunál upřesnil v bodě 171 napadeného rozsudku, taková sazba odpovídá nejnižší sazbě rozpětí od 15 % do 25 % hodnoty tržeb, stanoveného za taková protiprávní jednání v tomto bodě 25 (viz rozsudek ze dne 11. července 2013, Ziegler v. Komise, C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 124).

- 99 Tribunál proto bez ohledu na skutečnost, že účast navrhovatelky na dotčeném protiprávním jednání pokrývala jen italské území, mohl dospět k závěru, jen na základě povahy tohoto protiprávního jednání a aniž by porušil zásadu proporcionality, že stanovení koeficientu „dodatečné částky“ ve výši 15 % je přiměřené.
- 100 Avšak, jak v podstatě tvrdí Komise, odůvodnění nacházející se v bodech 174, 176, 194 a 195 napadeného rozsudku, podle něhož protiprávní jednání zahrnující území šesti členských států a tři podskupiny výrobků je třeba považovat za závažnější než protiprávní jednání, jakým je dotčené protiprávní jednání, spáchané pouze na území jednoho členského státu a týkající se pouze dvou ze tří podskupin výrobků, přičemž podnikům, které se účastnily protiprávního jednání zahrnujícího území šesti členských států a tři podskupiny výrobků, musí být z tohoto důvodu nutně uložena pokuta vypočtená na základě koeficientu „dodatečné částky“, který je vyšší než 15 %, je stiženo nesprávným právním posouzením.
- 101 Pokud jde totiž o určení koeficientu „dodatečné částky“, vyplývá z bodu 25 pokynů z roku 2006, že je třeba zohlednit několik faktorů, zvláště faktory uvedené v bodě 22 těchto pokynů. I když pro posouzení závažnosti protiprávního jednání a následně pro stanovení výše pokuty, která se má uložit, lze zohlednit zejména zeměpisný rozsah protiprávního jednání a počet podskupin výrobků, které zahrnuje, okolnost, že má protiprávní jednání větší zeměpisný rozsah a větší počet výrobků ve srovnání s jiným protiprávním jednáním, nemůže sama o sobě nezbytně znamenat, že toto první protiprávní jednání, posouzeno ve svém celku, je třeba označit za závažnější než druhé protiprávní jednání, a tedy za odůvodňující stanovení faktoru „dodatečné částky“, který je vyšší, než je koeficient, ze kterého se vycházelo při výpočtu pokuty za druhé protiprávní jednání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. července 2014, Telefónica a Telefónica de España v. Komise, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 178).
- 102 Za těchto okolností je v rozsahu, v němž navrhovatelka v podstatě vytýká Komisi, a následně Tribunálu, že porušila zásadu rovného zacházení zaprvé tím, že neindividualizovala uloženou pokutu zohledněním závažnosti týkající se její účasti na protiprávním jednání ve vztahu k účasti jiných dotčených podniků, a zadruhé, že v bodech 192 až 195 napadeného rozsudku použila stejný koeficient „dodatečné částky“ 15 % jak pro navrhovatelku, tak pro podniky, které se podílely na jediném protiprávním jednání zahrnujícím tři podskupiny výrobků v šesti členských státech, třeba připomenout, že zásada rovného zacházení představuje obecnou zásadu unijního práva zaručenou v člancích 20 a 21 Listiny základních práv Evropské unie. Z ustálené judikatury vyplývá, že tato zásada vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněné (viz mimo jiné rozsudek ze dne 12. listopadu 2014, Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 51).
- 103 Povinnost dodržení uvedené zásady má především Tribunál v rámci výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci. Výkon takové pravomoci při stanovení výše ukládaných pokut totiž nesmí vést k diskriminaci mezi podniky, které se účastnily dohody nebo jednání ve vzájemné shodě v rozporu s čl. 101 odst. 1 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. prosince 2014, Komise v. Parker Hannifin Manufacturing a Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, bod 77).
- 104 Jak vyplývá z judikatury Soudního dvora, k zohlednění – pro účely posouzení závažnosti protiprávního jednání – rozdílů mezi podniky, které se účastnily téže kartelové dohody, zejména s ohledem na zeměpisný rozsah jejich příslušných účastí, nemusí nutně dojít při stanovení koeficientů „závažnosti protiprávního jednání“ a „dodatečné částky“, ale může se tak stát v jiném stadiu stanovení pokuty, jako například při úpravě základní částky podle polehčujících a přitěžujících okolností na základě bodů 28 a 29 pokynů z roku 2006 (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. července 2013, Team Relocations a další v. Komise, C-444/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:464, body 104 a 105, jakož i ze dne 11. července 2013, Gosselin Group v. Komise, C-429/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:463, body 96 až 100).

- 105 Jak poznamenala Komise, takové rozdíly se také mohou projevit v hodnotě tržeb, ze které se vychází při stanovení základní částky pokuty, přičemž tato hodnota pro každý zúčastněný podnik odráží význam jeho účasti na dotčeném protiprávním jednání v souladu s bodem 13 pokynů z roku 2006, který umožňuje vzít jako výchozí bod pro výpočet pokuty ukládané podniku částku, která odráží hospodářský význam protiprávního jednání a váhu dotčeného podniku v protiprávním jednání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. července 2013, Team Relocations a další v. Komise, C-444/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:464, bod 76).
- 106 Proto v rozsahu, v jakém je nesporné, že základní částka pokuty uložené navrhovatelce byla určena, jak vyplývá z bodu 1219 odůvodnění sporného rozhodnutí, podle hodnoty tržeb uskutečněných navrhovatelkou na italském území, mohl Tribunál v bodě 196 napadeného rozsudku, aniž by porušil zásadu rovného zacházení, pro účely výpočtu pokuty, kterou je třeba navrhovatelce uložit, stanovit pro navrhovatelku koeficient „dodatečné částky“ ve výši 15 % rovnající se koeficientu, ze kterého se vycházelo pro podniky, které se podílely na jediném protiprávním jednání zahrnujícím tři podskupiny výrobků a šest členských států.
- 107 S ohledem na předcházející úvahy, z nichž vyplývá, že odůvodnění přijaté Tribunálem v bodech 174, 176, jakož i 192 až 195 napadeného rozsudku je stíženo nesprávným právním posouzením, je třeba připomenout, že pokud odůvodnění rozhodnutí Tribunálu vykazuje porušení unijního práva, ale jeho výrok se jeví jako opodstatněný z jiných právních důvodů, nemůže takové porušení vést ke zrušení tohoto rozhodnutí, přičemž je třeba odůvodnění nahradit (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 9. června 1992, Lestelle v. Komise, C-30/91 P, EU:C:1992:252, bod 28, jakož i ze dne 9. září 2008, FIAMM a další v. Rada a Komise, C-120/06 P a C-121/06 P, EU:C:2008:476, bod 187 a citovaná judikatura).
- 108 Proto je třeba nahradit odůvodnění a zamítnout výhradu vycházející z toho, že Tribunál nevyvodil žádný důsledek z konstatování provedených v bodě 172 napadeného rozsudku a porušil zásady proporcionality a rovného zacházení.
- 109 Z předcházejících úvah vyplývá, že pátý důvod kasačního opravného prostředku je třeba odmítnout jako částečně nepřijatelný a zamítnout jako částečně neopodstatněný.

K šestému důvodu vycházejícímu z pochybení učiněných při posouzení neschopnosti navrhovatelky zaplatit pokutu

Argumentace účastnic řízení

- 110 Šestáým důvodem navrhovatelka Tribunálu v podstatě vytýká, že měl nesprávně za to, že Komise pro účely provedení bodu 35 pokynů z roku 2006 dostatečně snížila pokutu uloženou navrhovatelce. Navrhovatelka Tribunálu vytýká, že v bodech 182 a 198 napadeného rozsudku zamítl žalobní důvod vycházející z nepřiměřenosti uložené pokuty z důvodu, že neposkytla důkazy o nepřiměřenosti uložené pokuty, přestože předložila dostatečné důkazy umožňující prokázat závažnost situace, v níž se nacházela. Navíc Tribunál tyto důkazy a reálnou situaci navrhovatelky neposoudil správně.
- 111 Podle navrhovatelky by pečlivé posouzení její situace nevyhnutelně vedlo ke konstatování nedostatečnosti snížení, které jí bylo poskytnuto. V tomto ohledu odkazuje především na drastický pokles svého obrátu v období od roku 2011 do roku 2013, na snížení stavu svých zaměstnanců v roce 2013 a na předběžný odhad pro rok 2013.
- 112 Komise namítá nepřijatelnost šestého důvodu kasačního opravného prostředku, který je mimoto zjevně neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

- 113 Je třeba konstatovat, že v rozsahu, v němž navrhovatelka šestým důvodem zpochybňuje posouzení důkazů Tribunálem, týkajících se její schopnosti zaplatit pokutu a namítá nedostatečnost snížení, které jí bylo poskytnuto na základě bodu 35 pokynů z roku 2006, se domáhá nového posouzení skutkového stavu a důkazů Soudním dvorem, které však – jak bylo připomenuto v bodě 63 tohoto rozsudku – v případě neexistence zjevného zkreslení důkazů, nespadá do pravomoci Soudního dvora rozhodujícího o kasačním opravném prostředku.
- 114 V důsledku toho je třeba odmítnout šestý důvod kasačního opravného prostředku jako nepřijatelný.

K sedmému důvodu týkajícímu se posouzení návrhů na provedení důkazních opatření

Argumentace účastnic řízení

- 115 Sedmým důvodem navrhovatelka Tribunálu vytýká, že zamítl návrhy na provedení důkazních opatření podané v prvním stupni z důvodu, že nebyly relevantní a konkrétněji, v bodě 201 napadeného rozsudku, že tato opatření nemohou změnit konstatování, že výměny citlivých obchodních informací, týkající se zvláště předpokladů zvýšení cen mezi konkurenty, uskutečněné v Itálii v rámci skupiny Euroitalia představují porušení článku 101 SFEU. Uvedené návrhy na provedení důkazních opatření by totiž umožnily vyjasnit skutečnou situaci italského trhu a prokázat, že dotčené informace nepředstavují tajné údaje.
- 116 Komise se domnívá, že tento důvod kasačního opravného prostředku je nepřijatelný a každopádně neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

- 117 Pokud jde o posouzení návrhů na organizační procesní opatření nebo důkazní opatření, předložených účastníkem řízení v soudním sporu, které učiní prvostupňový soud, je třeba připomenout, že Tribunál je jediný oprávněný posoudit, zda je případně nezbytné doplnit poznatky, které má k dispozici o věcech, které mu jsou předloženy (viz rozsudky ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 67, jakož i ze dne 22. listopadu 2007, Sniace v. Komise, C-260/05 P, EU:C:2007:700, bod 77). Posouzení, zda jsou jemu předložené důkazy dostatečné, náleží pouze jemu a nepodléhá přezkumu Soudního dvora v rámci řízení o kasačním opravném prostředku, s výjimkou případu zkreslení důkazů předložených Tribunálu nebo případu, kdy z dokumentů založených do spisu vyplývá věcná nesprávnost jeho zjištění (viz mimo jiné rozsudek ze dne 7. října 2004, Mag Instrument v. OHIM, C-136/02 P, EU:C:2004:592, bod 76).
- 118 Z judikatury Soudního dvora tak vyplývá, že i když návrh na výslech svědků formulovaný v žalobě přesně uvádí, kterých skutečností se má výslech svědka nebo svědků týkat a z jakých důvodů mají být svědci vyslechnuti, přísluší Tribunálu, aby posoudil relevantnost návrhu ve vztahu k předmětu sporu a nezbytnosti výslechu uvedených svědků (rozsudek ze dne 17. prosince 1998, Baustahlgewebe v. Komise, C-185/95 P, EU:C:1998:608, bod 70; usnesení ze dne 15. září 2005, Marlines v. Komise, C-112/04 P, nezveřejněné, EU:C:2005:554, bod 38, a rozsudek ze dne 22. listopadu 2007, Sniace v. Komise, C-260/05 P, EU:C:2007:700, bod 78).

- 119 Tribunál se proto v rámci výkonu svého svrchovaného posouzení skutkového stavu mohl v bodě 201 napadeného rozsudku právem domnívat, že svědecké výpovědi požadované navrhovatelkou nemohou změnit konstatování nacházející se v bodě 129 napadeného rozsudku, že výměny dotčených citlivých obchodních informací uskutečněné v Itálii v rámci skupiny Euroitalia představují porušení článku 101 SFEU a že proto důkazní opatření požadovaná navrhovatelkou nejsou nezbytná.
- 120 Proto je třeba sedmý důvod kasačního opravného prostředku odmítnout jako nepřijatelný.
- 121 Vzhledem k tomu, že žádnému z důvodů kasačního opravného prostředku uplatněných navrhovatelkou nebylo vyhověno, je třeba kasační opravný prostředek zamítnout v plném rozsahu.

K nákladům řízení

- 122 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný.
- 123 Podle čl. 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě jeho čl. 184 odst. 1, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a navrhovatelka neměla ve věci úspěch, je důvodné uložit navrhovatelce náhradu nákladů tohoto řízení o kasačním opravném prostředku.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravný prostředek se zamítá.**
- 2) Společnosti Mamoli Robinetteria SpA se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.